

Mussavia per il giudicament da las collavuraturas e dals collavuraturs (giudicament)

Chaussas generalas

1. Intent

Il discurs da giudicament è in instrument per **diriger las prestaziuns**, tras quai che las prescripcions e las aspectativas vegnan cumparegliadas cun ils resultats u tras quai che las pretensiuns, ch'il "job" lascha spetgar, vegnan cumparegliadas cun la realitat.

Il giudicament è er ina basa per pajar eventualas premias da prestaziun. Ultra da quai po el avair ina impurtanza en connex cun il svilup professional e persunal da las collavuraturas e dals collavuraturs, cun la schliaziun da relaziuns da lavour u cun l'emissiun d'attestats da lavour.

Ultra da diriger las prestaziuns po il discurs er avair il caracter d'in **barat da posiziuns** u d'ina **analisa da la situaziun**.

2. Princips

2.1 Il discurs en il center

Il discurs stat en il center da la communicaziun tranter las collavuraturas ed ils collavuraturs d'ina vart e las superiuras ed ils superiurs da l'autra vart. El promova la prestaziun en ina cultura colleghiala, tras quai che las fermezzas e las deblezzas vegnan acceptadas e soluziuns cuminaivlas han emprima prioritad. Il discurs na duess mai esser in proceder unilateral, mabain sto vegnir chàpì sco dialog constructiv e prospectiv trantre las collavuraturas ed ils collavuraturs d'ina vart e las superiuras ed ils superiurs da l'autra vart.

2.2 Guardar enavos ed enavant

Il giudicament cuntegna d'ina vart ina part **retrospectiva**, nua ch'i vegn controllà e discutà, sche la collavuratura u il collavuratur è qualifitgà per la piazza sco er sche las aspectativas dal giudicament da l'onn passà èn vegnididas ademplidas. Da l'autra vart cuntegna il giudicament ina part **prospectiva**, nua ch'i vegn fixà novas finamiras ed ils resultats giavischads sco er determinà incumbensas e mesiras futuras spezialas.

2.3 Tuttas duas varts sa preparan

Tuttas duas varts – la collavuratura u il collavuratur sco er la superiura u il superiur – sa preparan individualmain per il discurs e discutan cuminaivlamain lur giudicaments. Per regla sa cunvegn ins ad in giudicament cuminaivel. Tuttina datti la pussaivladad che la collavuratura u il collavuratur e la superiura u il superiur nodan mintgamai lur giudicaments (che divergeschan eventualmain in da l'auter). En cas fitg rars po la collavuratura u il collavuratur pretender ch'i dettia in discurs en traïs (ensemen cun la proxima superiura directa u cun il proxim superiur direct).

2.4 Applicaziun flexibla, detagls tenor basegn

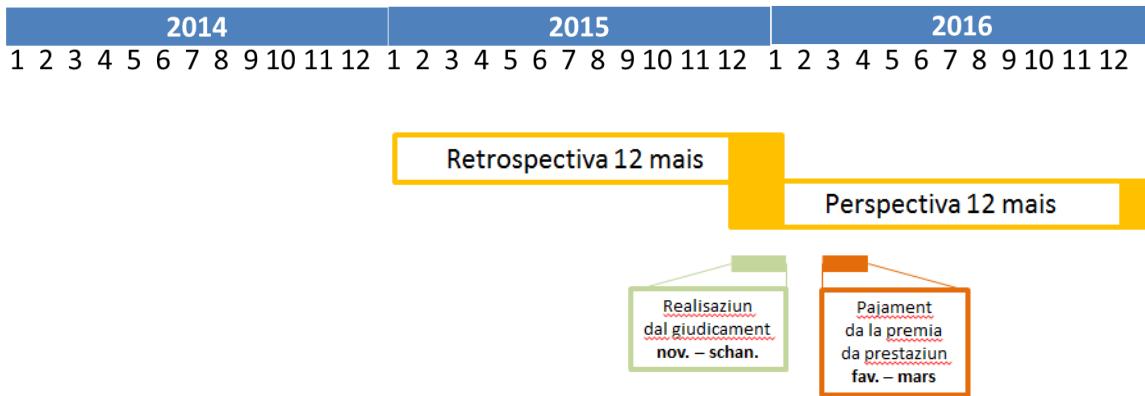
Mintga categoria da discurs ha sias atgnadads, ma duess tuttina vegin documentada cun il medem formular confurm als differents basegns. En il discurs per il temp d'emprova vegin tematisads auters cuntegns che per exempl en in discurs cun collauraturas e collauraturas da blers onns. Tuttina èsi pussaivel da sa restrenscher en tuts dus cas al giudicament cumplessiv. Da princip vala il suandard: Pli critic ch'in giudicament è, e pli detaglià ch'il giudicament duai esser E: Tar collauraturas e collauraturas cun pli paucs onns da servetsch duessan plinavant vegin giuditqads dapli detagls che tar collauraturas e collauraturas cun dapli onns da servetsch.

2.5 Documentaziun / archivaziun

Il formular da giudicament emplenì e suittascrit è ina part integrala da las actas dal persunal. Tenor la pratica vertenta vegin el archivà tar il post da servetsch. Las manadras ed ils manaders dals posts da servetsch pon dentant ordinar ch'ils formulars da giudicament emplenids veginian tramess sco PDF ad epd@pa.gr.ch per als archivar en il dossier electronic dal persunal (DEP).

3. Sistematica

3.1 Ritmus / premia da prestaziun

Cumbain ch'il giudicament n'ha nagin connex calculatoric cun la premia da prestaziun e cumbain che la premia da prestaziun na duess betg star en il center tar il discurs, na duess questa premia tuttina betg veginir repartida senza resguardar l'ultim giudicament.

Ina premia da prestaziun po vegin concedida, sch'in discurs da giudicament ha già lieu per la perioda respectiva e sch'il giudicament giustifitgescha ina tala premia. Per regla èsi giustifitgà da pajar ina premia da prestaziun en cas d'ina prestaziun sur la media ("ademplì bain", "ademplì fitg bain" u "pli che ademplì" las aspectativas e "cuntanschi bain" u "cuntanschi fitg bain" las finamiras). Per decider davart excepziuns èn responsablas las manadras ed ils manaders dals posts da servetsch.

3.2 Scala da valitaziun / scalaziun

- A) Il giudicament cumplessiv da la prestaziun ed il giudicament da la qualificaziun per la plazza na vegnan betg valitads cun notas, mabain vegnan cumparegliads cun las aspectativas ch'èn vegnidas fatgas envers la collavuratura u il collavuratur. Decisivas èn la descripcziun da la piazza e las prescripcziuns da l'ultim giudicament. Valair vala la suandanta scala:

Las aspectativas èn:

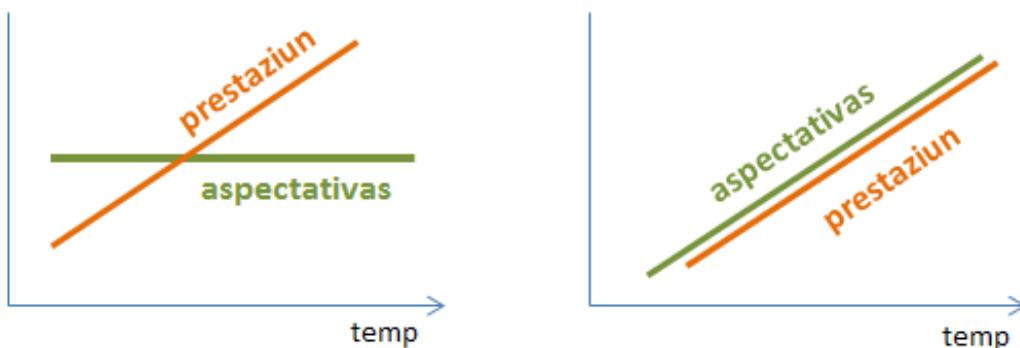
pli che ademplidas	ademplidas fitg bain	ademplidas bain	ademplidas per part u betg ademplidas
Prestaziun supplementara nunspetgada che surpassa cleramain las aspectativas da la funcziun, dal "job". Senza vegnir intimà ed en atgna iniziativa ha la collavuratura u il collavuratur augmentà cleramain la valur da la piazza cun atgnas mesiras creativas.	Las prestaziuns, ils resultats ed il comportament èn adina fitg buns, vul dir sur la media. La funcziun vegn exequida meglier che spetgà.	Quai che la collavuratura u il collavuratur ha prestà e cuntanschì è solid / bun e correspunda a las aspectativas ch'èn vegnidas fixadas per la funcziun da la piazza. En il decurs dal temp dastgan las aspectativas anc s'augmentar.	Quai che la collavuratura u il collavuratur ha cuntanschì na correspunda betg (anc) a las aspectativas ch'èn vegnidas fixadas per la funcziun da la piazza. Ils resultats ed ils effects correspundan mo per part / na correspundan betg a las aspectativas.
Infurmaziun: Sch'il giudicament cumplessiv mussa che las aspectativas èn "pli che ademplidas", duai vegnir analisà – en il senn dal svilup dal potenzial – co ch'ins po pretender dapli e promover la collavuratura u il collavuratur e co ch'in eventual potenzial nun-utilisà po vegnir nizzegià.			Infurmaziun: Sch'il giudicament cumplessiv mussa che las aspectativas èn "ademplidas per part u betg ademplidas", duain vegnir prendidas mesiras per ch'ils resultats spetgads vegnian cuntanschids en l'avegnir e per che las finamiras da la partiziun na vegnian betg periclitadas.

- B) Cuntrari a las aspectativas generalas n'èsi betg pussaivel che las finamiras fixadas u prescrittas èn "pli che ademplidas" en il rom dal giudicament. I vegn applitgada ina scala da trais. **La dumonda, sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas, dependa fitg da la dumonda, co ch'i vegn mesirà.** Uschia po ina finamira difficulta da cuntanscher, che vegn designada sco "cuntanschida", avair la medema valur sco ina finamira main difficulta da cuntanscher, che vegn designada sco "cuntanschida fitg bain".

3.3 Andament dals giudicaments en il decurs dals onns

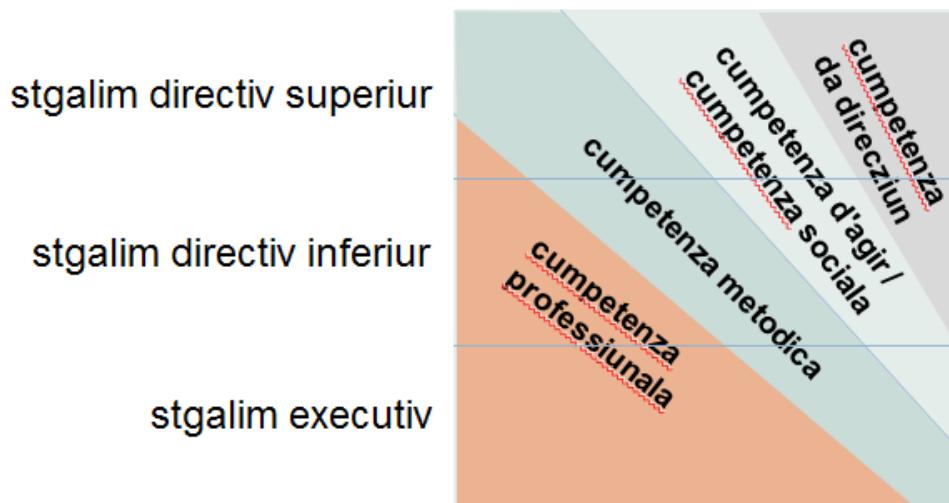
Il giudicament da prestaziuns è fitg savens ina consideraziun dinamica sur plirs onns. Ils giudicaments duessan vegnir fatgs cun la consideraziun tenor la litera B.

A) Las aspectativas vegnan fixadas (en moda objectiva) mo en vista a la funczjun e restan uschia – sco grondezza fixa – identicas sur ils onns, ma las prestaziuns da la collavatura u dal collavuratur vegnan mesiradas en moda subjectiva vi da questa grondezza fixa. Principiantas e principiants vegnan uschia giuditgads plitgunsch sco "nunsufficients", entant che collavuraturs e collavuraturs versads surpassan suenter intgins onns las aspectativas.	B) Las aspectativas vegnan drizzadas mintga onn tenor las pussaivladads da la collavatura u dal collavuratur. Da principiantas e principiants vegni spetgà damain che da collavuraturs e collavuraturs versads. Sch'ina collavatura u in collavuratur furnescha mintga onn meglras prestaziuns che l'onn avant, pon er las aspectativas vegnir augmentadas d'in onn a l'auter. Uschia èn las aspectativas "ademplidas" mintga onn, cumbain ch'igl ha dà in augment.

3.4 Cumpetenzas

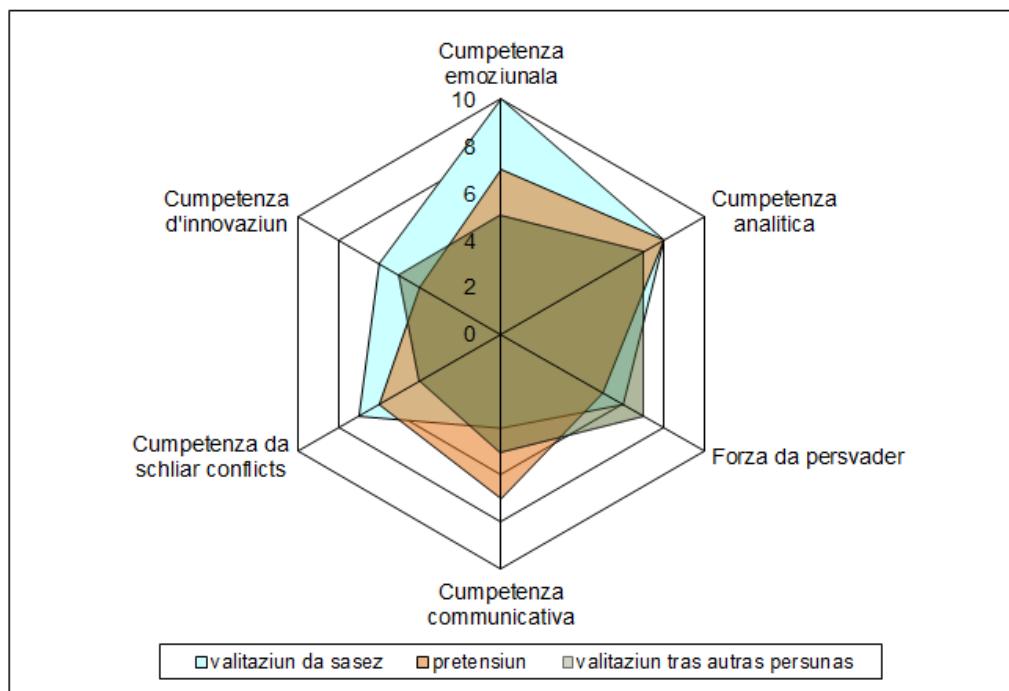
La cumposiziun da las cumpetenzas pretendidas sa mida tut tenor il stgalim ierarchic (confurm al senn).

Cumpetenza	Definiziun		Caracteristicas
Cumpetenza professiunala / enconuschienschesas specifiques	Appligar la savida necessaria (ord vista quantitativa e qualitativa) en l'agen <u>secetur</u> spezial tenor il stadi actual da las enconuschienschesas.	La savida	Savida formala <u>emprendida</u> , <u>savida acquistada</u> ("on the job" ed "off the job"), experientscha, savida speziala
Cumpetenza metodologica , tecnicas da <u>lavurar</u> , inschign	Percepir problems, vesair deficits, <u>sviluppar</u> e savoir appligar soluziuns en il context da laver cun agid dals apparats da laver (tecnica e metoda).	L'abilitad	Tecnicas da planisazion Abilitads da schliar problems Cumpetenzas communicativas Segirezza en ils process
Cumpetenza d'agir e cumpetenza sociala , cumpetenza da midadas, abilitads	Savoir appligar en <u>differentas situaziuns</u> sco er en moda <u>efficacia ed effizienta</u> las metoda e <u>tecnicas emprendidas</u> cun las atgnas abilitads. Sa cumplir conform a la situaziun visavi otras personas (superiur[a], collegas, personas che retiran prestaziuns, furnitur[a]s, publicitat).	L'effect	Effizienza ed efficaciat Iniziativa, abilitad da motivaziun Abilitad da communitygar Empatia, capacitat da percepir Gestiun da relaziuns Abilitad d'anticipar l'avegnir Cumportament
Cumpetenza da <u>direcziun</u> e <u>cumpetenza</u> cumpetenza d'agir a favor da l'administraziun	Tut las cumpetenzas generalas (vesair qua survar), dentant sco superiur(a) Pensar ed agir a favor da l'administraziun, abilitad integrativa, abilitads analiticas e concepziunalas	L'entir	Savoir tge ch'igl è da far, savoir metter prioritads, decider, entusiasmar <u>umans</u> e cuntanscher ensemen resultats, funcziun d'exempel

Perquai ch'il giudicament è subjectiv, po el er sa midar, en cas ch'i dat ina nov superiura u in nov superiur.

En cas da basegn pon **las cumpetenzas d'agir e las cumpetenzas socialas** vegnir divididas en sis sutcumpetenzas. La confrontaziun da las valitaziuns (valitaziun da sasez e valitaziun tras otras personas) sco er la cumparegliazion cun las pretensiuns pon furnir infurmaziuns impurtantias per il svilup individual da las collavuraturas e dals collavuraturs.

Davart il discurs (vesair formular da giudicament)

A. Categoria da discurs

Per tut ils generis da discurs e per tut las funcziuns po vegnir duvrà il medem formular. En la varianta la pli curta ston vegnir emplenids – ultra dal chau dal formular e da las suttascripcziuns a la fin – almain il giudicament cumplessiv sco er il giudicament da las aspectativas adempiidas. Pussaivels èn ils sustants generis da discurs:

- Discurs per il temp d'emprova** a la fin dal temp d'emprova
  - Il discurs vegn inizià da l'uffizi da persunal e vegn liquidà cun tut las datas necessarias sur il portal online.
  - Facultativamain po vegnir fatg – sco mussament – in protocol dal discurs che vegn archivà en il dossier electronic da persunal (DEP) (vegn tramess sco PDF dal superiur a l'uffizi da persunal).
- Discurs ordinari** a la fin da l'onn
  - Giudicament extraordinari en il senn d'in **giudicament intermediar** (en cas da basegn)
  - Giudicament extraordinari en traïs cun la **participaziun da la proxima superiura directa u cun il proxim superiur direct**.

B. Giudicament cumplessiv

Per l'andament dal discurs èsi per il solit d'avantatg, sch'igl ha lieu l'emprim il giudicament cumplessiv e sch'i suondan lura ils detagls en chaussa.

En cas excepziunals motivads po il protocol dal discurs sa restrenscher al giudicament cumplessiv.

C. Finamiras, resultats, effects da cuntanscher

Questa rubrica sto vegnir emplenida sin dus formulars.

Sin il formular da giudicament actual vegnan discutads (sco retrospectiva) ils resultats che fissan stads da cuntanscher durant la perioda da giudicament scadenta.

Sin in segund, nov formular vegnan nudadas e suttascrittas las novas finamiras per l'onn vegnint. Quellas ston per regla vegnir cuntanschidas en enclejentscha vicendaivila fin la fin da la proxima perioda da giudicament. En cas excepziunals pon las finamiras er vegnir fixadas en moda unilateralala tras la superiura u il superiur.

Las finamiras u ils resultats da cuntanscher duain adina servir ad in **effect giavischà e definì**. Perquai èn las aspectativas formuladas en moda pli precisa, sche las finamiras dal project, las finamiras dal team, las finamiras singulas, las finamiras da svilup e las finamiras da qualitat èn colliadas cun effects giavischads. Ellas duain esser ambiziusas, ma restar cuntanschiblas.

Definir resultats che la collauratura u il collauratur stuess tuttina prender en mira en il rom da las obligaziuns ordinarias (descripziun da la piazza), na fa nagin senn. I duain vegnir furmadas **prioritads** cumplementaras.

Las finamiras ed ils effects duain vegnir deducids en emprima lingia da prescripcziuns surordinadas u da cunvegnes da prestazion. En seconda lingia pon vegnir fixadas er finamiras da prestazion individualas ch'en accordadas cun il team e cun sias finamiras.

Bunas finamiras respondan la dumonda: "Tge sto vegnir cuntanschì fin cura (e sut tge cundi-ziuns) per obtegnair tge effect?"

D. Competenzas

Registradas vegnan las competenzas ch'èn vegnidas observadas en la funcziun sco er la qualificaziun per la piazza. Sur ils onns po questa descripcziun subjectiva esser in maletg dal svilup da la collavuratura u dal collavuratur, ma ella po er sa stabilisar tar collavuraturas e collavuratur da blers onns. **En l'ultim cas na ston las competenzas betg vegnir discutadas e registradas mintga onn.**

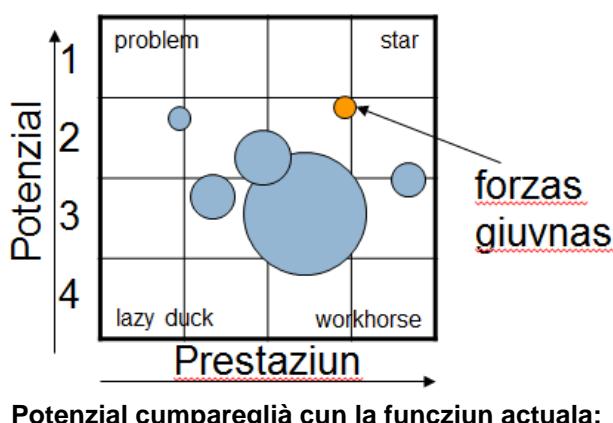
En cas da basegn sa laschan las competenzas d'agir e las competenzas socialas (pretensiuns – valitaziun da sasez – valitaziun tras otras persunas) sutdivider ed approfundar tras analisas specificas (p.ex. in assessment).

Cumpetenza d'agir e cumpetenza sociala	Caracteristicas
Cumpetenza emozionala	Ha sut controlla las atgnas emozions, è abla u abel da demussar interess tenor la situaziun, sa demussar sensibilitad
Cumpetenza analitica	Ha in pensar ed agir analitic e concepziunal, ha in'optica interdisciplinara
Forza da persvader	Vegn da cuntanscher las incumbensas er sut cundiziuns difficilas, sa surmuntar resistenzas ed obstachels
Cumpetenza communicativa	Communitgescha confurm a l'addressat, chatta formulaziuns adequatas
Cumpetenza da schliar conflicts	Resta objectiv en situaziuns emozionalas, na gungescha betg conflicts, è abla u abel da far cumpromiss
Cumpetenza d'innovaziun	Ha bleras novas e bunas ideas realisticas, sa realizar e cuntanscher innovaziuns, sa recepir e meglierar ideas estras

Las singulas competenzas pon er vegnir designadas a maun da simpels chavazzins. Las competenzas vegnan resentidas sco "pitschnas", "mesaunas" u "grondas".

E. Potenzial / ulteriur svilup

Sco potenzial vegnan designadas abilitads identifitgadas che sa manifesteschan memia pauc en la funcziun actuala u che giustifitgeschan da surdar dapli responsabladad a la collavuratura u al collavuratur. Sch'in potenzial vegn identifitgà e sche las prestaziuns èn a medem temp bunas, daventan las collavuraturas ed ils collavuratur "forzas giuvnas".

Potenzial cumpareglià cun la funcziun actuala:

- 1 = è oz abla u abel per dapli responsabladad
- 2 = è abla u abel entaifer ca. 2 onns per dapli responsabladad
- 3 = è abla u abel entaifer il sectur spezial per dapli responsabladad
- 4 = exaurì il potenzial

En quest lieu pon er vegnir tematisads il svilup persunal u la carriera da la collavuratura u dal collavuratur. Tuttas duas vart, la superiura u il superiur e la collavuratura u il collavuratur, pon communigar lur ideas.

F. Feedback da la collavuratura u dal collavuratur a la superiura u al superiur

In giudicament na duess betg mo veginir concepì da la superiura u dal superiur, mabain las prestaziuns duessan veginir dirigidas en in dialog. Uschia pon las collavuraturas ed ils collavuratus dar feedbacks utils a las superiuras ed als superiurs che permettan da cuntanscher meglier las finamiras cuminaivlas. Igl è er pussaivel che las superiuras ed ils superiurs contribueschan sezs lur part, per che las collavuraturas ed ils collavuratus possian furnir ina meglra prestaziun, ma ch'ellas ed els n'en dentant betg conscents da quai.

Temas pussaivels per feedbacks:

- Co resent jau la collavuraziun?
- Tge impressiun fa la superiura u il superiur sin mai sco persuna?
- Co maina la superiura u il superiur e co influenzecha ella u el mai?
- Tge cundiziuns generalas stuessan sa midar, per che jau pudess furnir ina meglra prestaziun?
- Avain nus – ord vista professiunala – la medema lingua? Co ans chapin nus?
- Co resent jau il contact da la superiura u dal superiur cun las otras collavuraturas ed ils auters collavuratus?

G. Mesiras, decisiuns (uschenavant che quellas n'en betg definidas sut C. [Finamiras, resultats])

Las conclusiuns che vegnan tratgas dal discurs, vegnan per regla surigliadas sco novas "finamiras, resultats, effects" da cuntanscher (vesair C.).

I pon dentant er veginir definidas mesiras ch'en da chapir sco "decisiun". Mesiras pon per exemplu esser da natira **organisatorica** ("... vegn suttamess a partir dals xy a la nova funcziun yz"). Ellas pon prescriver ina **furmatzun supplementara** ("sa participescha al curs xy") u pon pertutgar la direcziun ("vegn engaschà pli fitg en il sectur spezial xy").

H. Ulteriuras remartgas

Qua hai spazi per remartgas che na pon betg veginir fatgas tar las otras rubricas.

I. Suttascripziuns

Tuttas duas varts suttascrivan duas giadas. Ina giada tar las novas finamiras ch'en vegnidias fixadas en enclejentscha vicendaivla. Lura suenter ch'il discurs è terminà, sco conferma ch'il discurs haja gî lieu.